

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 16Co/117/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1717207192
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ing. Mario Dubaň
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2020:1717207192.1

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ing. Maria Dubaňa a sudcov JUDr. Ivany Štiffovej a JUDr. Romana Majerského, v spore žalobcu: Prima banka Slovensko a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: Q. K., G.. X.X.XXXX, Z. X, Š., o zaplatenie 4.460,88 eura s prísl., na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Pezinok č.k. 43Csp/44/2017-60, zo dňa 8.2.2018, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutej zamietajúcej časti a vo výroku o trovách konania z r u š u j e a v e c v r a c i a n a ďalšie konanie.

II. Odvolanie žalobcu proti napadnutému rozsudku v časti, ktorou rozhodol o povolení žalovanému splácať dlžnú sumu v splátkach, o d m i e t a.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi istinu 4.460,88 eura spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.460,88 eura od 18.8.2017 do zaplatenia, všetko v splátkach po 100 eur mesačne, vždy k 15-temu dňu príslušného kalendárneho mesiaca, počnúc dňom 15.4.2018 s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky včas sa zospláťuje celá nezaplatená časť istiny; vo zvyšku žalobu zamietol; žalobcovi priznal náhradu trov konania v rozsahu 100 %. V odôvodnení uviedol, že žalobou doručenou súdu 11.9.2017 sa žalobca domáhal, aby súd zaviazal žalovaného na zaplatenie žalovanej istiny 4.460,88 eura spolu s úrokom vo výške 183,79 eura, úrokom z omeškania 1,80 eura, úrokom 13,90 % ročne z nezaplatennej istiny 4.460,88 eura od 18.8.2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny 4.460,88 eura od 18.8.2017 do zaplatenia, úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov 183,79 eura od 18.8.2017 do zaplatenia a náhrady trov konania, dôvodiac tým, že 13.7.2015 so žalovaným uzatvoril úverovú zmluvu č. XXXXXX, na základe ktorej žalovanému poskytol peňažné prostriedky vo výške 5.000 eur. Po vyčerpaní poskytnutého úveru žalovaný porušil svoje zmluvné povinnosti, preto ho žalobca listom zo dňa 17.8.2017 vyzval na predčasné splatenie poskytnutého úveru; žalovaný na výzvu nereagoval, preto žalobca 17.8.2017 úver zosplátnil. Žalovaný po zosplatení úveru do dňa podania žaloby dlžnú sumu neuhradil; riadnych úrokov sa žalobca domáha až do riadneho zaplatenia; úrokov z omeškania sa žalobca domáha z titulu omeškania žalovaného s úhradou peňažného záväzku.

2. Pokiaľ ide o stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 C.s.p.), súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobcu je v časti dôvodná. Konštatoval, že medzi žalobcom a žalovaným došlo k platnému uzavretiu úverovej zmluvy, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 5.000 eur s úrokovou sadzbou 13,9 % ročne. Žalovaný porušil podmienky splácania úveru v zmysle uzavretej zmluvy, v dôsledku čoho žalobca vyhlásil splatnosť úveru. K zosplateniu úveru došlo v celom rozsahu dňom 17.8.2017.

3. Súd prvej inštancie po právnej stránke úverovú zmluvu posúdil ako zmluvu spotrebiteľskú v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, keď žalobca mal pri uzatváraní aj plnení zmluvy postavenie dodávateľa, pretože konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka) a na strane žalovaného vystupoval spotrebiteľ, ktorý neuzatváral zmluvu v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 Občianskeho zákonníka). Zmluva bola pripravená na formulári (vrátane znenia ÚP), ktorý zo strany žalobcu bol vopred pripravený bez možnosti žalovaného meniť obsah a text uvedenej zmluvy. Na uvedenom základe súd prvej inštancie aplikoval na právny vzťah sporových strán ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy (§ 52 a nasl. Občianskeho zákonníka) a ustanovenia zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzatvorenia zmluvy (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“). Poukázal na náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú taxatívne vymenované v ustanovení § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. Ozrejmil, že okrem iného, zákonodarca v tomto ustanovení zakotvil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere musí obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Dôvodil, že uvedený údaj musí byť jednoznačne v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedený (prípadne v splátkovom kalendári, ktorý tvorí súčasť zmluvy) a nepostačuje pre splnenie tejto požiadavky, že je možné ho vyvodiť alebo vypočítať z iných údajov v zmluve uvedených. Skonštatoval, že uzatvorená zmluva síce obsahuje konkrétnu výšku splátky, ale nie je v nej uvedené, koľko z každej splátky sa započítava na splátku úveru a koľko z tejto splátky sa započítava na úrok, prípadne poplatky čo je v rozpore s § 9 ods. 2 písm. k) cit. zákona (správne má byť písm. l). Pokiaľ zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje vyššie uvedené náležitosti (čo i len jednu z nich), považuje sa poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. V takom prípade má žalobca právo len na vrátenie skutočne poskytnutého plnenia, teda poskytnutého úveru; nemá právo žiadať úrok z úveru, ani akékoľvek poplatky súvisiace s úverom.

4. Súd prvej inštancie ďalej uviedol, že žalobca si uplatnil aj nárok na zaplatenie zmluvného úroku v kapitalizovanej sume 183,79 eura za dobu do 17.8.2017 a vo výške 13,90 % ročne z istiny 4.460,88 eura od 18.8.2017 až do zaplatenia. Pri rozhodovaní o časti úrokov dohodnutých v úverovej zmluve po splatnosti úveru sa stotožnil s argumentáciou uvedenou v rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/190/2014, podľa ktorého veriteľ má nárok na zaplatenie úrokov z úveru iba do doby predčasného zosplatenia úveru, pretože so stratou výhody splátok úveru pre dlžníka je spojená aj strata nároku veriteľa na úroky po dobe predčasného zosplatenia úveru; jednorazovým zosplatením dlžník stráca oprávnenie užívať prostriedky z úveru, dlžníkovi vzniká povinnosť jednorazovo vrátiť sumu úveru navýšenú o kapitalizované úroky do zosplatenia a po zosplatení je dlžník povinný zaplatiť už len sankcie spojené s omeškaním.

5. Na uvedenom základe v zmysle § 261 ods. 3, § 497, § 499, § 502 ods. 1, § 503 ods. 1, § 504, § 506, § 369 ods. 1 Obchodného zákonníka, § 52 ods. 1, ods. 2, ods. 3, ods. 4, § 559 ods. 1, ods. 2, § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1 nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z., § 1 ods. 2, § 9 ods. 1, ods. 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. súd prvej inštancie popri istine priznal žalobcovi aj uplatnený úrok z omeškania v zákonnej výške 5 % ročne z dlžných súm odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti úveru, t. j. od 18.8.2017 do zaplatenia tak, ako ho žiadal priznať v podanej žalobe a vo zvyšku žalobu zamietol. Vzhľadom na žiadosť žalobcu a jeho momentálne sociálne pomery (živí rodinu s maloletým dieťaťom), vyhovel návrhu žalovaného a umožnil mu istinu splácať v splátkach vo výške 100 eur mesačne počnúc dňom 15.4.2018. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 100 %.

6. Proti zamietajúcej časti rozsudku a tej časti rozsudku, ktorou súd prvej inštancie povolil žalovanému splácať priznané plnenie v splátkach po 100 eur mesačne podal odvolanie žalobca, ktorý žiadal rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých častiach zmeniť, žalobe v celom rozsahu vyhovieť a žalovanému uložiť povinnosť zaplatiť celú dlžnú sumu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Podstatným zhrnutím skutkových tvrdení a právnych argumentov jeho odvolania (§ 393 ods. 2 C.s.p.) možno konštatovať, že v ňom namietal nesprávne právne posúdenie úverovej zmluvy ako zmluvy bezúročnej a bez poplatkov z dôvodu, že neobsahuje, resp. nespĺňa obligatórnu náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z., nesprávne právne posúdenie nároku na zaplatenie úroku po predčasnom splatení úveru a nedostatočne zistený skutkový stav veci vo vzťahu k možnosti žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku.

7. Súdu prvej inštancie vyčítal nesprávny záver, že zmluva neobsahuje náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) (správne má byť písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. („výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia“). Poukázal na to, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy o úvere sú aj obchodné podmienky banky (VOP a OP), a teda niektoré z náležitostí, ktoré má v zmysle právnych predpisov zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať, sú v samotnom texte zmluvy o úvere a ďalšie náležitosti sú v OP a VOP. Zároveň poukázal na bod 2.5.3 OP, ktorý popisuje anuitné splácanie, z ktorého mu vyplynulo, že počet a termíny splátok istiny aj úrokov sú rovnaké a sú určené termínom splatnosti anuitnej splátky; uvedené platí aj pre údaj o výške splátky. Ozrejmil, že banka bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere poskytne spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, ktorá uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny a úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru. Dodal, že informáciu, že splácanie spotrebiteľského úveru prebieha formou mesačných anuitných splátok a že rozdelenie splátok na istinu a úroky úveru obsahuje amortizačná tabuľka, banka klientovi poskytuje už v rámci poskytovania informácií pred uzatvorením zmluvy o spotrebiteľskom úvere prostredníctvom formulára pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere. Objasnil význam pojmu anuita a anuitné splácanie. Bol názoru, že za súčasného právneho stavu, zákon o spotrebiteľských úveroch od veriteľa nevyžaduje zahrnúť všetky náležitosti uvedené v ods. 2 do samotného textu zmluvy a z dotknutého písm. l) taktiež nevyplýva povinnosť uvádzať v zmluve presný rozpis toho, aký podiel z jednotlivých splátok pripadá na uhradenie istiny a úrokov; v súčasnosti túto funkciu plní amortizačná tabuľka, o ktorú môže spotrebiteľ kedykoľvek veriteľa požiadať a tento je povinný ju spotrebiteľovi bezplatne poskytnúť. Na podporu svojho právneho názoru poukázal na rozsudok Európskeho súdneho dvora z 9.11.2016 vo veci C-42/15, Home Credit Slovakia, a.s., proti C. K. ako aj rozsudok 14/83 Z. R. Q. C. v Land Nordrhein-Westfalen, kde Európsky súdny dvor uviedol, že pri aplikácii vnútroštátneho práva majú národné súdy povinnosť interpretovať svoje vlastné národné právo vo svetle textu a účelu smernice tak, aby bol dosiahnutý výsledok, na ktorý odkazuje. Poukázal tiež na aktuálnu judikatúru Najvyššieho súdu SR z 22. februára 2018, sp. zn. 3 Cdo 146/2017, ktorý konštatoval, že nie je potrebné aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej-ktorej anuitnej splátky a niektoré rozhodnutia krajských súdov. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že nemá nárok na zaplatenie úroku po predčasnom zosplatnení. Poukázal na § 502 ods. 1 a § 503 ods. 3 Obchodného zákonníka ako aj komentár IURA EDITION. Bol názoru, že tvrdenie, že po zosplatnení úveru veriteľovi už neprislúcha nárok na odplatu za poskytnuté peňažné prostriedky, nemá oporu v právnych predpisoch.

8. Brojil, že súd prvej inštancie nedostatočne zistil skutkový stav týkajúci sa možnosti žalovaného uhradiť dlžnú pohľadávku v splátkach. Súd prvej inštancie sa totižto vôbec nezaoberal majetkovými pomermi žalovaného, ale svoje zistenia obmedzil výlučne na uvedenie, že vzhľadom na žiadosť žalovaného a jeho momentálne sociálne pomery (živí rodinu s maloletým dieťaťom) umožnil žalobcovi splácať istinu v splátkach po 100 eur mesačne. Súd prvej inštancie jednak nedostatočne zistil skutkový stav, čím nebola splnená podmienka, podľa ktorej súd v odôvodnených prípadoch môže určiť dlhšiu lehotu na plnenie a jednak pri svojom rozhodnutí rozhodol nad zákonom dovolený rozsah, čo je v priamom rozpore a Čl. 2 ods. 2 Ústavy SR.

9. Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 C.s.p.), preskúmal rozsudok v napadnutej zamietajúcej časti, prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 a contrario C.s.p. a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je v napadnutej zamietajúcej časti potrebné zrušiť a vrátiť vec na ďalšie konanie.

10. Zo skutkového stavu zisteného súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobca a žalovaný uzatvorili 13.7.2015 úverovú zmluvu, na základe ktorej žalobca poskytol žalovanému úver 5.000 eur, ktorý sa žalovaný zaviazal žalobcovi zaplatiť v 108 mesačných splátkach po 82,09 eura, splatných vždy do 15. dňa v mesiaci, počnúc 17.8.2015. Žalovaný záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas neplnil, v dôsledku čoho žalobca vyzval žalovaného k splateniu celého zostatku úveru, kde mu stanovil lehotu zaplatenia úveru do 28.8.2017.

11. Súd prvej inštancie dospel k správne právnemu záveru, že zmluva uzavretá 13.7.2015 medzi žalobcom a žalovaným má povahu spotrebiteľskej zmluvy. Predmetná skutočnosť nebola v konaní ani

sporná. Vzhľadom na spotrebiteľskú povahu uzavretej zmluvy, ktorej predmetom je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov vo forme úveru poskytnutého veriteľom spotrebiteľovi, právny vzťah účastníkov zmluvy sa spravuje zákonom č. 129/2010 Z.z.; zmluva o spotrebiteľskom úvere musí spĺňať zákonom predpísané náležitosti uvedené v § 9 zákona č. 129/2010 Z.z.; tieto náležitosti regulujú formálnu i obsahovú stránku zmluvy a vzhľadom na zvýšený záujem na ochrane spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany je nedodržanie kľúčových náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere sankcionované v zmysle § 11 zákona č. 129/2010 Z.z.

12. Žalobca namietal nesprávne právne posúdenie úveru ako bezúročného a bez poplatkov z dôvodu, že zmluva obsahuje iba celkovú splátku úveru, z ktorej nie je možné zistiť jej jednotlivé zložky (§ 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z.).

13. Právne posúdenie veci je činnosť súdu, spočívajúca v subsumovaní zisteného skutkového stavu pod príslušnú právnu normu, čo vedie k záveru o právach a povinnostiach strán sporu. Právne posúdenie je nesprávne, ak sa súd dopustí pri tejto činnosti omylu, tzn. keď na správne zistený skutkový stav aplikuje nesprávny právny predpis, tiež vtedy, keď síce aplikoval správny právny predpis, ale ho nesprávne interpretoval, alebo ak zo zistených skutočností vyvodil nesprávne právne závery.

14. Podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <aspi://module='ASPI'&link='40/1964 Zb.'&ucin-k-dni='30. 4.2014'> musí obsahovať tieto náležitosti: výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia.

15. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až l), s), z) a aa).

16. Podľa § 9 ods. 3 zákona č. 129/2010 Z.z. ak zmluva o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú obsahuje dohodu o amortizácii istiny, je veriteľ povinný poskytnúť spotrebiteľovi výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere.

17. Podľa § 9 ods. 5 zákona č. 129/2010 Z.z. amortizačná tabuľka podľa odseku 3 uvádza splátky, ktoré sa majú zaplatiť, a lehoty a podmienky ich úhrady vrátane rozpisu každej splátky s uvedením amortizácie istiny, úrokov vypočítaných na základe úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru a prípadne i dodatočné náklady; ak úroková sadzba nie je fixná alebo sa dodatočné náklady podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere môžu zmeniť, amortizačná tabuľka zrozumiteľne a stručne uvádza, že údaje v nej uvedené budú platné len do najbližšej zmeny úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru alebo dodatočných nákladov v súlade so zmluvou o spotrebiteľskom úvere.

18. Nevyhnutnou súčasťou rozhodovacej činnosti súdov, ktorá zahŕňa aplikáciu abstraktných právnych noriem na konkrétne okolnosti individuálnych prípadov, je zisťovanie obsahu a zmyslu právnej normy uplatňovaním jednotlivých metód právneho výkladu. Ide vždy o metodologický postup, v rámci ktorého nemá žiadna z výkladových metód absolútnu prednosť; jednotlivé uplatnené metódy by sa mali navzájom dopĺňať a viesť k zrozumiteľnému a racionálne zdôvodnenému vysvetleniu textu právneho predpisu. Pri výklade a aplikácii ustanovení právnych predpisov je síce nepochybne potrebné vychádzať prvotne z ich doslovného znenia, avšak v prípadoch nejasnosti alebo nezrozumiteľnosti znenia ustanovenia právneho predpisu (umožňujúceho napr. viac verzií interpretácie) alebo v prípade rozporu tohto znenia so zmyslom a účelom príslušného ustanovenia, o ktorého jednoznačnosti niet pochybnosti, možno uprednostniť výklad e ratione legis pred doslovným gramatickým (jazykovým) výkladom (podporne III. ÚS 341/07).

19. Účelom zákona o spotrebiteľských úveroch jednoznačne vyjadreného v dôvodovej správe k zákonu č. 129/2010 Z.z. bolo prebrať do právneho poriadku Slovenskej republiky Smernicu 2008/48/ES. Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h), písm. i) Smernice 2008/48/ES, zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru pre účely splatenia a v prípade amortizácie istiny na základe zmluvy o úvere s dobou určitou, právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej dĺžky

trvania zmluvy o úvere. Z obsahu dôvodovej správy k zákonu č. 129/2010 Z.z. nemožno vyvodit', že by zámerom zákonodarcu bolo, aby § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. sprísnil požiadavku zakotvenú v Smernici 2008/48/ES; účel zákona vyjadrený v dôvodovej správe, vo vzťahu k § 9 ods. 2 písm. l) (pôvodne písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. neupravuje požiadavku odlišnú od toho, ako ju vymedzuje čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES.

20. Vychádzajúc z účelu a zmyslu sledovaného § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. odvolací súd dospel k záveru, že nie je potrebné, aby zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovala číselné vyjadrenie toho, aká je konkrétna vnútorná skladba tej - ktorej anuitnej splátky. Pokiaľ § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. hovorí o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, je potrebné ho eurokonformne vykladať tak, že sa tým nestanovuje povinnosť uviesť požadované informácie vo vzťahu ku každej položke (t.j. istine, úrokom a iným poplatkom) osobitne, ale len ich uvedenie v súhrne ku splátke, ktorá zahrňuje istinu, úroky a iné poplatky. Vyššie uvedené interpretačné prístupy a právne závery sa vzťahujú na právny stav v čase, ktorý bol rozhodujúci pre posúdenie správnosti napadnutého rozhodnutia; zákonom z 12.10.2017 č. 279/2017 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony, došlo k zmene (mediiným) ustanovenia § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. v tom zmysle, že sa v ňom s účinnosťou od 1. mája 2018 slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“. Od uvedeného dňa sa teda legislatívne pregnantnejším vyjadrením odstránila možnosť rôzneho výkladu predmetného ustanovenia, ktorú bolo možné (a potrebné) prekenuť už podľa doterajšej právnej úpravy jeho eurokonformným výkladom. Eurokonformný výklad nemôže nahradiť absenciu výslovného znenia zákona; zásada konformného výkladu však vyžaduje, aby vnútroštátne súdy urobili všetko, čo je v ich právomoci, berúc do úvahy celé vnútroštátne právo a uplatniac výkladové metódy ním uznané, s cieľom zaručiť úplnú účinnosť smernice a dospieť k riešeniu, ktoré je v súlade s účelom sledovaným smernicou (rozsudok Európskeho súdneho dvora C-212/04 zo dňa 4.7.2006, rozsudok Európskeho súdneho dvora vo veci C-456/98 zo dňa 13.7.2000, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 666/2016, zo dňa 11.10.2016).

21. V nadväznosti na vyššie uvedené právne východiská odvolací súd uzatvára, že v zmluvách dojednaných podľa zákona č. 129/2010 Z.z. nemožno od dodávateľov žiadať, aby v nich uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach (samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky). Pokiaľ § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, je nutné a možné za použitia eurokonformného výkladu dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. umožňuje teda dospieť k záveru, že toto ustanovenie nevyžaduje, aby zmluva o úvere obsahovala presné vymedzenie vnútornej skladby jednotlivých splátok, to znamená určenie, aká časť každej jednotlivej splátky sa použije na splátku istiny a aká jej časť spláca bežné úroky a poplatky; účelom predmetného ustanovenia nebolo, aby mal spotrebiteľ už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej - ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby, čo napokon vyplýva aj z § 9 ods. 3, ods. 5 zákona č. 129/2010 Z.z., podľa ktorých túto informáciu môže získať kedykoľvek v priebehu trvania zmluvy, bezplatne.

22. Odvolacím súdom zvolený eurokonformný výklad § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. v plnej miere korešponduje aj s rozhodovacou činnosťou Najvyššieho súdu SR (napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 22.2.2018, sp. zn. 3 Cdo/146/2017) ako najvyššej súdnej autority, ktorá plní nezastupiteľnú funkciu pri usmerňovaní (regulovaní) aplikačnej praxe súdov a odstraňovaní rôzneho výkladu zákonných ustanovení.

23. Na uvedenom základe odvolací súd považoval za relevantné odvolacie námietky žalobcu. Odvolací súd zároveň upriamuje pozornosť na to, že žalobca sa v predmetnej veci domáhal zaplataenia istiny 4.460,88 eura, vyčísleného úroku 183,79, vyčísleného úroku z omeškania 1,80 eura, zaplataenia úroku 13,90 % ročne zo sumy 4.460,88 eura od 18.8.2017 do zaplataenia, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.460,88 eura od 18.8.2017 do zaplataenia, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 183,79 eura od 18.8.2017 do zaplataenia. Súd prvej inštancie uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 4.460,88 eura spolu s úrokom z omeškania 5 % ročne zo sumy 4.460,88 eura od 18.8.2017 do zaplataenia; vo zvyšku žalobu zamietol.

23.1. Napadnutou časťou rozsudku tak súd prvej inštancie zamietol žalobu v časti o zaplatenie vyčísleného úroku 183,79, vyčísleného úroku z omeškania 1,80 eura, úroku 13,90 % ročne zo sumy 4.460,88 eura od 18.8.2017 do zaplatenia, úroku z omeškania 5 % ročne zo sumy 183,79 eura od 18.8.2017 do zaplatenia. Avšak zamietnutie nároku žalobcu v časti vyčísleného úroku z omeškania 1,80 eura súd prvej inštancie vôbec nezdôvodnil.

24. Pretože súd prvej inštancie svoje rozhodnutie, ktorým žalobu vo zvyšku zamietol založil na nesprávnych právnych záveroch o tom, že zmluva uzavretá medzi žalobcom a žalovaným je bezúročná a bez poplatkov výlučne z dôvodu absencie náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z., pre ktoré sa potom podstatou veci z hľadiska právne významných skutočností pre posúdenie opodstatnenosti uplatneného nároku v zamietajúcej časti nezaoberal, pri súčasnej absencii riadneho odôvodnenia a tým aj nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku v časti vyčísleného úroku z omeškania; rozhodnutie súdu prvej inštancie nezodpovedá požiadavkám kladeným na riadne odôvodnenie rozhodnutia, ktoré by dalo jasné a zrozumiteľné odpovede na relevantné právne a skutkovo súvisiace otázky vo vzťahu k uplatňovanému nároku v jeho zamietnutej časti; súd prvej inštancie tým znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a nakoľko uvedený nedostatok nemožno napraviť ani v konaní pred odvolacím súdom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. b) C.s.p. v napadnutej zamietajúcej časti a v časti náhrady trov konania zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. vrátil vec v tomto rozsahu na ďalšie konanie. V ňom bude súd prvej inštancie povinný riadiť sa vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu, ktorým je v zmysle § 391 ods. 2 C.s.p. viazaný. V ďalšom konaní opätovne posúdi dôvodnosť nároku žalobcu (v zamietnutej časti), pričom vezme do úvahy, že uzavretá zmluva vykazuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. l) zákona č. 129/2010 Z.z. Na prejednanie sporu súd prvej inštancie nariadi pojednávanie (§ 297 C.s.p.) berúc do úvahy, že v sporoch s ochranou slabšej strany s účinnosťou od 1.7.2016 môže vykonať aj tie dôkazy, ktoré žalobca nenavrhol, ak je to nevyhnutné pre rozhodnutie vo veci a aj bez návrhu obstará alebo zabezpečí taký dôkaz (§ 295 C.s.p.) s tým, že ustanovenia o sudcovskej koncentrácii konania a zákonnej koncentrácii konania sa nepoužijú (§ 296 C.s.p.); na základe vykonaných dôkazov ustáli skutkový stav potrebný pre svoje rozhodnutie a po opätovnom rozhodnutí sporu svoje závery o skutkových zisteniach a právnom posúdení veci odôvodní spôsobom zodpovedajúcim § 220 ods. 2 C.s.p. tak, by obsahovalo dostatok dôvodov a ich uvedenie bolo zrozumiteľné.

25. Odvolací súd považuje za potrebné zároveň poznamenať, že pokiaľ súd prvej inštancie konštatoval, že poskytnutý úver treba považovať za bezúročný a bez poplatkov, neprichádzalo z povahy veci do úvahy riešenie otázky, či veriteľ má alebo nemá po zosplatnení dlhu nárok na zmluvné úroky (úroky z poskytnutého úveru), resp. riešenie tejto otázky bolo nadbytočné. Vzhľadom na dôvod zrušenia napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie však posudzovanie uvedenej otázky môže byť v priebehu ďalšieho konania relevantné. Preto v súvislosti s právnou otázkou, či veriteľ má po zosplatnení dlhu nárok na zmluvné úroky, odvolací súd dáva do pozornosti súdu prvej inštancie uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 113/2018, zo dňa 30.7.2019, v ktorom najvyšší súd vyslovil právny názor, s ktorým sa odvolací súd stotožňuje a podľa ktorého bežné úroky (úroky z poskytnutého úveru) majú funkciu odplaty za poskytnutie peňažnej sumy zo strany veriteľa až do jej zaplatenia; cieľom úrokov z omeškania je sankcionovať nesplnenie povinnosti dlžníkom splatiť úver v lehotách stanovených v zmluve, odradiť dlžníka od omeškania pri plnení jeho povinnosti a prípadne nahradiť veriteľovi škodu, ktorá mu vznikla z dôvodu omeškania s plnením peňažného záväzku, z čoho vyplýva záver o nároku na bežné úroky až do skutočného splatenia úveru a tiež záver o možnosti kumulácie bežných úrokov a úrokov z omeškania.

26. Odvolací súd prejednal odvolanie žalobcu aj proti tej časti napadnutého rozsudku, ktorým súd prvej inštancie povolil žalovanému splácať dlžnú sumu v pravidelných mesačných splátkach a dospel k záveru, že odvolanie smeruje proti výroku rozsudku o lehote na plnenie, proti ktorému nie je prípustné odvolanie. Žalobca totiž odvolaním napadol rozhodnutie, ktoré má povahu uznesenia tvoriaceho (však) súčasť rozsudku.

27. Podľa § 355 ods. 2 C.s.p. proti uzneseniu súdu prvej inštancie je prípustné odvolanie, ak to zákon pripúšťa. Civilný sporový poriadok v § 357 pripúšťa odvolanie proti uzneseniu súdu prvej inštancie o:

- a) zastavení konania,
- b) odmietnutí podania vo veci samej,

- c) odmietnutí žaloby na obnovu konania,
- d) návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia,
- e) zrušení neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia podľa § 334 a 335 ods. 1,
- f) návrhu na opravu chýb v písaní a počítaní a iných zrejmych nesprávností, okrem odôvodnenia,
- g) zamietnutí návrhu na doplnenie rozsudku,
- h) zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie,
- i) návrhu na predbežnú vykonateľnosť rozsudku,
- j) odklade vykonateľnosti rozhodnutia,
- k) povinnosti zložiť zábezpeku vo veciach práva duševného vlastníctva,
- l) zabezpečení dôkazného prostriedku,
- m) nároku na náhradu trov konania,
- n) prerušení konania podľa § 162 ods. 1 písm. a) a § 164,
- o) návrhu na uznanie cudzieho rozhodnutia, o návrhu na vyhlásenie vykonateľnosti cudzieho rozhodnutia a vo veciach výkonu cudzieho rozhodnutia.

28. Podľa § 212 <aspi://module='KO'&link='KO160_2015SK%2523212'&ucin-k-dni='30.12.9999'>ods. 1 C.s.p. rozsudkom rozhoduje súd vo veci samej.

29. Podľa § 234 <aspi://module='KO'&link='KO160_2015SK%2523234'&ucin-k-dni='30.12.9999'>ods. 1 C.s.p. súd rozhoduje uznesením, ak nerozhoduje vo veci samej.

30. Podľa § 386 písm. c) C.s.p. odvolací súd odmietne odvolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je odvolanie prípustné.

31. Je nepochybné, že ak súd prvej inštancie povolil žalovanému, aby dlžnú čiastku splácal žalobcovi v pravidelných mesačných splátkach, nejedná sa o otázku hmotného práva, ale ide o procesné rozhodnutie súdu v intenciách Civilného sporového poriadku (§ 232 ods. 3 C.s.p.) a teda, že žalobca odvolaním napadol rozhodnutie majúce povahu uznesenia (§ 234 <aspi://module='KO'&link='KO160_2015SK%2523234'&ucin-k-dni='30.12.9999'>ods. 1 C.s.p.), ktoré je súčasťou rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej (§ 212 ods. 1 C.s.p.).

32. Civilný sporový poriadok proti uzneseniu v zásade odvolanie nepripúšťa, prípustné je len v tých prípadoch, ktoré sú taxatívne vymedzené v § 357. Uznesenie o určení dlhšej ako zákonnej paričnej lehoty na plnenie príp. povolenie splátok, ktoré zákon aprobuje v odôvodnených prípadoch (§ 232 ods. 3 C.s.p.), nie je uvedené medzi uzneseniami, proti ktorým je odvolanie prípustné, z čoho vyplýva, že proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

33. Odvolací súd na uvedenom základe odvolanie žalobcu proti výroku rozsudku, ktorým povolil žalovanému plnenie v splátkach, ktoré má povahu uznesenia, podľa § 386 písm. c) C.s.p. odmietol.

34. Súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci rozhodne o náhrade trov konania (§ 262 ods. 1, § 396 ods. 3 C.s.p.).

35. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).